

Akkreditointi

– mittausten luotettavuutta vahvistamassa

Akkreditointipäällikkö Christina Waddington-Walden

Pääarvioija Mika Penttinen

Mitä akkreditointi on?

- Akkreditointi on kansainvälisiin kriteereihin perustuva pätevyyden toteaminen
- Kansainväliset kriteerit ovat ISO/IEC 17000-sarjan standardeja
- Akkreditointia säädetään Suomessa asetuksella (1261/2010 sekä sen muutos 763/2014) ja EU:n akkreditointi- ja markkina- ja turvallisuus-asetuksella 765/2012
- Suomen akkreditointielin on FINAS-akkreditointipalvelu, joka toimii toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäisenä osana Turvavallisuus- ja kemikaalivirastoa (TUKES)

Akkreditoinnin status

- EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetus (765/2012) määrittelee akkreditoinnin ensisijaiseksi pätevyydenosoittamiskeinoksi vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksille sekä säädellyllä että vapaaehtoisella sektorilla
- Viranomaisilla on velvoite hyödyntää akkreditointia
- Eurooppalaisilla akkreditointielimillä on velvoite tehdä yhteistyötä ja osallistua keskinäisiin vertaisarviointeihin sekä tunnustamissopimuksiin
- Akkreditointielimet ovat kansallisia toimijoita, jotka kukin jäsenvaltio nimeää

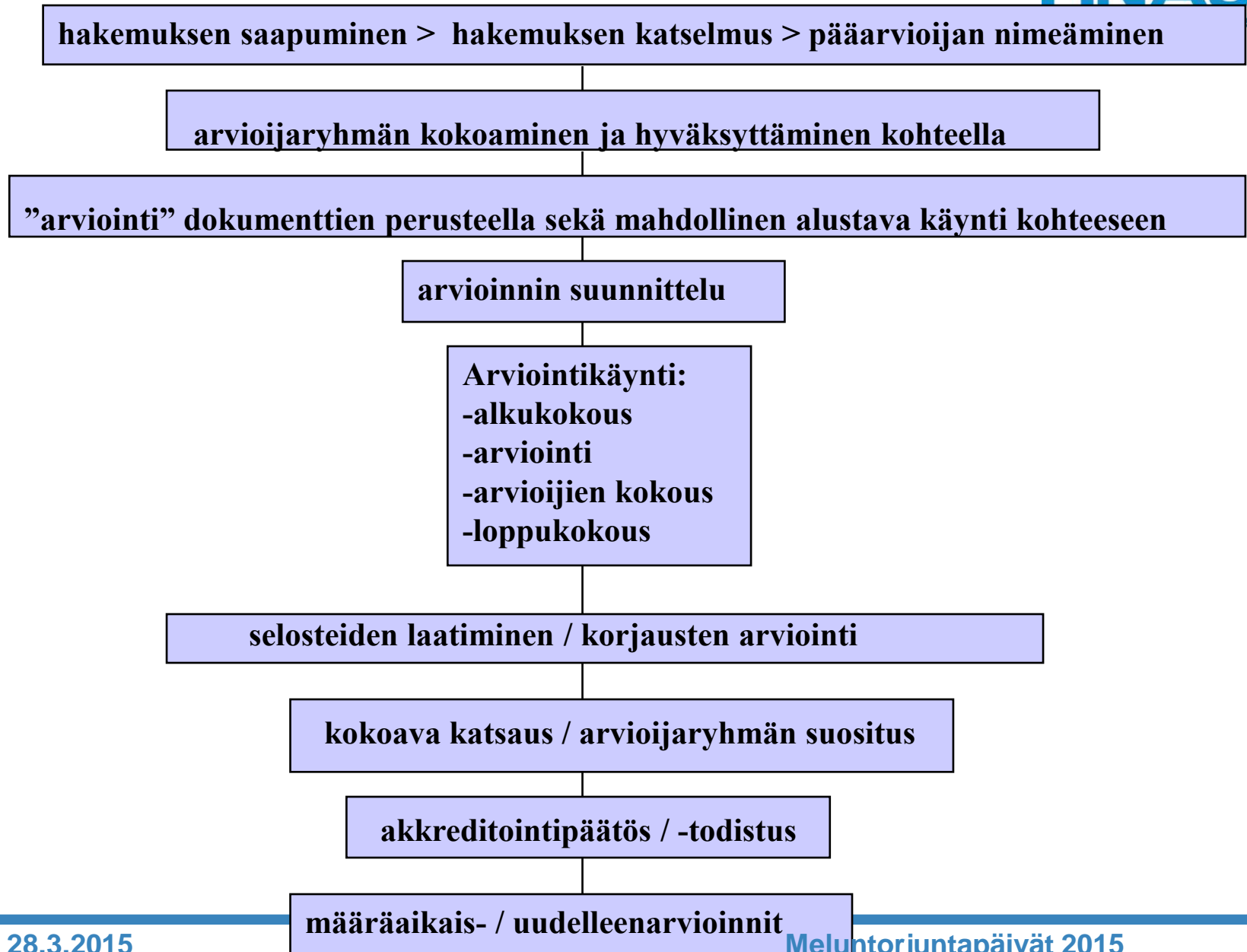
Akkreditointimenettelyn pääpiirteet

- Arviointi aloitetaan aina hakijan aloitteesta ja hakemusasiakirjoissa hakija esittää mille toiminnalle haetaan akkreditointia (pätevyysalue)
- Hakemuksen alkuvaiheessa selvitetään mahdolliset viranomaisvaatimukset sekä asiakkaan tarve saada akkreditointia
- Arviointiin kuuluu dokumenttien arviointi, arviointikäynti hakijan toimitiloissa sekä toiminnan seuranta, tarvittaessa asiakkaan luona
- Kaikki arviointivaiheet ja -havainnot raportoidaan kirjallisesti

Akkreditointimenettelyn pääpiirteet, jatkoa

- Akkreditointipäätös perustuu objektiiviseen näyttöön akkreditointivaatimusten täyttymisestä
- Akkreditointipäätös tehdään 4 vuodeksi ja akkreditointikelpoisuutta arvioidaan vuosittain tehtävillä määräaikaisarvioinneilla
- Akkreditointi osoitetaan käyttämällä akkreditointitunnusta raporteissa, selosteissa, todistuksissa tms.
- Ensiakkreditointiprosessi kestää hakijan valmiudesta ja hakemuksen laajuudesta riippuen yleensä vähintään puoli vuotta ja työpanos vastaa n. 2 – 6 htviikkoa mukaan lukien ulkopuolisten asiantuntijoiden osuus

FINAS-akkreditointimenettely

Painopiste on toiminnan arvioinnissa - ei dokumenttien arvioinnissa

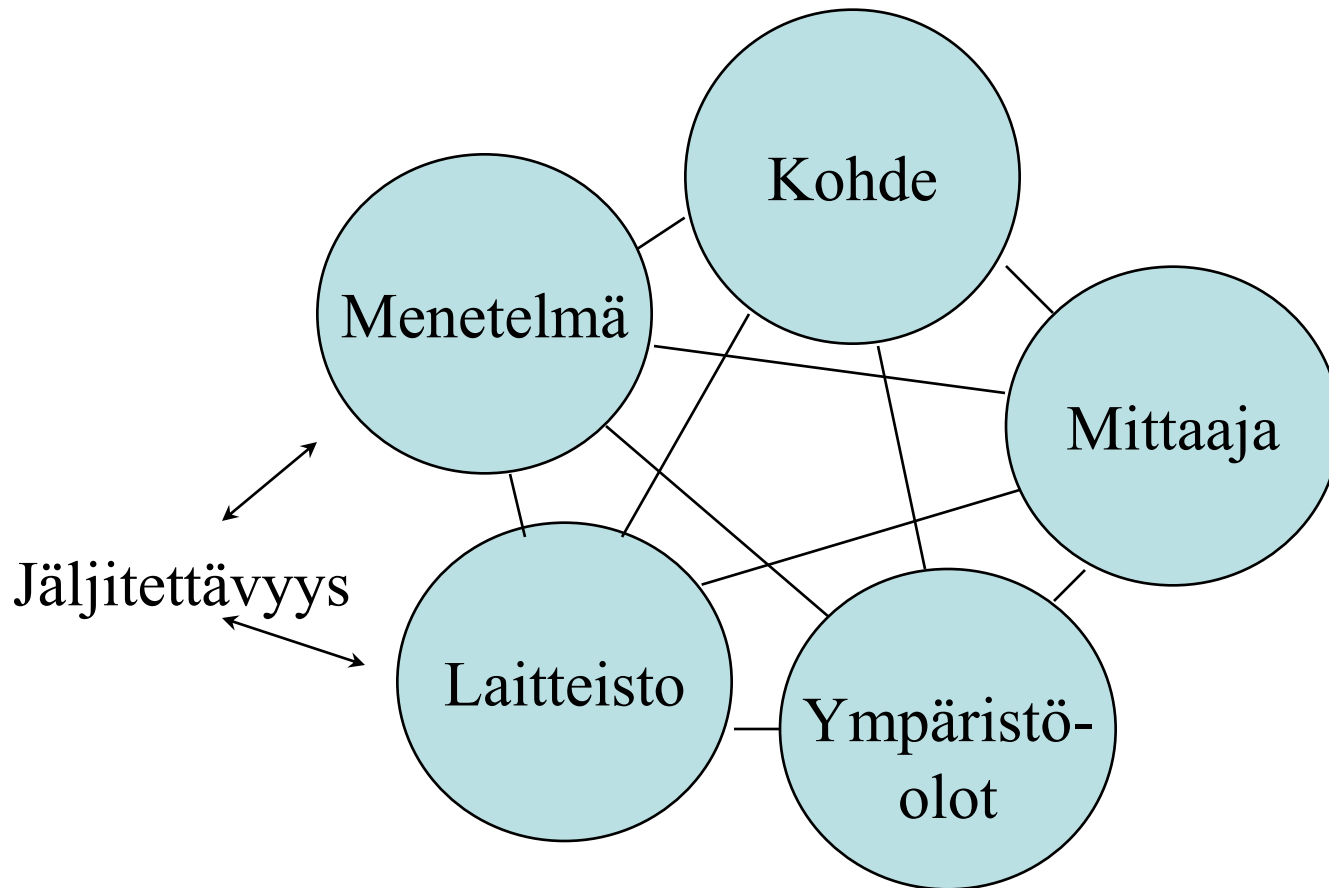
- Asiakasprosessin arviointi
 - mitä tehdään, kenelle, mihin tarkoitukseen
- Toimialan vaikutus tuloksille asetettuihin vaatimuksiin, tulosten käytölle, raportointitavalle
- Arvioinnissa keskitytään tehtyyn työhön, miten paljon, missä suurimmat riskit, vastaako toimitettu työ saatua tilausta

Kokeneet alan tekniset arvioijat varmistavat toimialatuntemuksen

He tuntevat ja huomioivat:

- Toimialan viranomaisvaatimukset
- Toimialan tekninen kehitys
- Toimialan standardisointi
- Näytteenotto ja näytteen edustavuus
- Saatavissa oleva koulutus
- Toimialan riskit ja vallitsevat käytännöt
- Tulosten käyttö ja esittämistapa

MITTAUSTULOKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT TESTAUSTOIMINNASSA

Jatkuva parantaminen – miksi?

- Arvioinnissa halutaan varmistua, että akkreditoidulla toimielimellä on mahdollisimman hyvät valmiudet tarjota pätevää palvelua myös ”huomenna”
- Teknisten edellytysten ylläpitäminen, kehityksen seuraaminen, asiakastarpeiden tunteminen, muutosvalmius, riskien hallinta ovat osa jatkuvaa parantamista

Missä ollaan tänään - teknisen toiminnan arvioinnista 20 vuoden kokemus

- Akkreditointistandardit uusiutuvat säännöllisesti vastaamaan nykyajan tarpeita
- Kansainväliset oppaat tukevat akkreditoitun toiminnan kehittämistä ja arvioinnin harmonisointia
- Arvioijien koulutus ja kokemusten vaihto on systemaattista
- EU lainsäädäntö EY 765/2008 antaa yhtenäisen kehyksen akkreditointitoiminnalle EU:ssa ja on tunnustus EA:n ja kansallisten akkreditointielimien tavoitteellisuudelle
- Akkreditointielimien väliset keskinäiset vastavuoroisuussopimukset ovat merkittävä etu akkreditoituille toimielimille
- Saatu asiakastyytyväisyys jatkuvasti korkea FINAS:ssä 4,5/5

MIKSI HYÖDYNTÄÄ AKKREDITOITUJA TOIMIJOITA

- Akkreditointi osoittaa laboratorio- ja tarkastustoiminnan vastaavan kansainvälisiä pätevyyskriteerejä asiakkaille, viranomaisille, kilpailijoille ja/tai johdolle
- arviointi lisää luottamusta tulosten oikeellisuuteen ja luotettavuuteen
- akkreditointijärjestelmien keskinäisten tunnustamissopimusten perusteella testaustuloksia pidetään sopimusmaissa uskottavuudeltaan tasavertaisina
- akkreditoituminen tuo julkisuutta kotimaassa ja ulkomailla

Kiitos